

§ 9

Remiss av departementspromemorian Ökat fokus på arbete för vissa nyanlända invandrare och avveckling av SFI-bonus, KS 001-1427/2013

Dnr1.5.1.458-2013

Beslut

- Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation från Jenny Norberg (V).

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat departementspromemorian Ökat fokus på arbete för vissa nyanlända invandrare och avveckling av sfi-bonus till bl.a. Älvsjö stadsdelsnämnd för yttrande. I promemorian föreslås ändring i lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2010:197), att lagen om prestationsbaserad stimulansersättning inom utbildning i svenska för invandrare (2010:538) samt lagen om försöksverksamhet med prestationsbaserad stimulansersättning inom utbildning i svenska för invandrare (2009:657) upphör att gälla från 2014-07-01.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till intentionerna i departementspromemorian. Förvaltningen har dock en del synpunkter på förslaget som gäller etableringsinsatser beskrivs under rubriken Förvaltningens synpunkter och förslag. När det gäller avveckling av sfi-bonus har förvaltningen inget att invända.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-10-08.

Förslag till beslut (V)

Jenny Norberg (V) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt följande.

1. Att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag om att SFI-bonusen ska avskaffas
2. Att nämnden avslår förvaltningens förslag om att en nyanländ som tackar nej till erbjudet arbete får sin etableringsplan avslutad

Vi ställer oss bakom förslaget att avskaffa SFI-bonusen och menar att det är andra faktorer än enbart ekonomiska som påverkar vilken tid det tar för en person att lära sig ett annat språk.

I förslaget förs argument fram om att regelverket för etableringsreformen ska likriktas mot kraven som finns i det nya, hårdare regelverket som gäller för de arbetssökande som har arbetslöshetsersättning från och med 1 september 2013. Vi menar att målgruppernas förutsättningar och behov är så pass olika och att regelverken skiljer sig åt så väsentligt att det inte är lämpligt att likrikta bedömningar och regelverk. Effekten av det nya regelverket för a-kassan är varken prövad eller utvärderad, varför det inte går att dra någon slutsats att ett införande av straff i etableringsreformen skulle medföra att målgruppen snabbare skulle komma ut i arbete. Vi anser att det snarare är tillgången på arbetstillfällen som styr möjligheten för individer att få arbete.

I det nya regelverket för a-kassa gäller att den som tackar nej till ett jobb eller arbetsmarknads-politiskt program eller på annat sätt förlänger sin tid i arbetslöshet för första gången blir avstängd från rätten till ersättning i 5 dagar, andra gången i 10 dagar, tredje gången 45 dagar och fjärde gången förlorar rätt till ersättning tills ett nytt arbetsvillkor är uppfyllt. Straffet som den nyanlände skulle få som ingår i etableringsreformen skulle enligt förslaget motsvara det straff som en mottagare av a-kassa skulle få fjärde gången som denne tackar nej till ett jobb. Den nyanlända personen förlorar sina rättigheter till de övriga insatser som finns i etableringsplanen som SFI, samhällsorientering, stöd av etableringslots (som därmed också blir av med sin ersättning) och andra aktiviteter som planen kan omfatta. Han eller hon förlorar också rätten till etableringsersättning och etableringstillägg per barn upp till 20 år och bostadsersättning för ensamstående. Det ska då tas med i räkningen att detta betydligt hårdare straff riktar sig till en språksvag grupp som har sämre förutsättningar att förstå och ta till sig instruktioner och regler. Risken för missförstånd är uppenbar.

Den nyanländ som får planen och därmed sin försörjning indragen av den här anledningen, hänvisas till kommunen. I Stockholms stad är dock praxis att utreda om personen kunde ha fått försörjning från annat system i första hand eftersom försörjningsstöd via kommunen är samhällets yttersta skyddsnät. Om individen själv har förorsakat inkomstförlusten, ges försörjningsstöd normalt sett inte av kommunen. En person som drabbas av den här regeln riskerar att slås ut till utanförskap. Det hade varit rimligare att stänga av etableringsersättningen i fem dagar i enlighet med de nya a-

kassereglerna och inte låta etableringstillägget eller bostadsersättningen påverkas eftersom det är ersättningar som är tänkta att gå till barnen och bostad. Men vi anser inte att den här gruppen ska omfattas av något straff eftersom risken för missförstånd och att man inte tar hänsyn till andra faktorer som kan påverka, till exempel ohälsa, sociala faktorer eller planeringskrock med andra aktiviteter i etableringsplanen är för stor.

Målgruppen som omfattas av etableringsreformen, består av sådana personer som regeringen bedömt kommit till Sverige av skyddsvärda anledningar och som man har bestämt att ge stöd för att integrera sig i landet. Det handlar om människor som kommer från diktaturer och krigshärjade länder som har flytt en humanitärt svår situation. Många har svåra minnen att bära. Vi menar att man inte kan bortse från den problembilden, men inget av detta tas hänsyn till i förslaget. Tvärtom blir straffet hårdare för en person i denna målgrupp än för en som har a-kassa. Tiden i etableringsreformen är den enda tid som den nyanlände har att få chansen att studera SFI och delta i andra åtgärder som ska syfta till arbetsmässig och språkmässig integration som samhället bekostar. Rätt att återuppta en etableringsplan gäller endast ett år från folkbokföring i en kommun. Med detta förslag förlorar den nyanlände som råkar ut för indragen etableringsplan den chansen.

Beslutsgång

Olle Andretzky (M) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Majvi Andersson m.fl. (S) förklarade att (S)-gruppen lämnar remissen utan eget ställningstagande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden beslutat bifalla förvaltningens förslag.
